

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Liliana Catan,

Judecători – Ion Guzun și Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Valentin Guțu în numele succesorului părții vătămate, Constantinescu Zosim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui:

Varaniță Octavian Mihail, născut la 02 ianuarie 1988, originar și locuitor în s. Tomai, r-nul Leova.

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță:* 27.03.2012– 04.07.2012;

- *instanța de apel:* 28.08.2012- 20.12.2012;

06.06.2013- 02.04.2014;

- *instanța de recurs:* 04.03.2013- 30.04.2013;

19.06.2014- 17.09.2014;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința judecătorească Leova din 04 iulie 2012 Varaniță Octavian a fost condamnat în baza art.188 alin. (3) p. c) Cod Penal la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, procesul penal în privința lui Varaniță Octavian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) Cod penal al RM a fost încetat.

Prin aceiași sentință au fost condamnați Capmaru Mihail și Capmaru Ion, însă în privința acestora sentința nu se contestă.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea în beneficiul succesorului părții vătămate Constantinescu Ludmila, în mod solidar de la Capmaru Mihail și Capmaru Ion a câte 60 000 lei de la fiecare și de la Varaniță Octavian 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 14 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice, iar în partea încasării prejudiciului material a fost admisă acțiunea civilă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de ISS «Iargara» a fost admisă, încasîndu-se în beneficiul acesteia, în mod solidar, de la Capmaru Mihail, Capmaru Ion și Varaniță Octavian prejudiciul material în sumă de 270 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Capmaru Mihail, Capmaru Ion și Varaniță Octavian, la 17 aprilie 2011, ora 22.00, prin înțelegere prealabilă, avînd scopul de a sustrage lemne din padurea ÎSS „Iargara”, s.Tomai, r-nul Leova, au tăiat

ilegal 3 copaci de salcâm, însă au fost observați de pădurarul Constantinescu Zosim, care le-a indicat să încarce lemnele tăiate în căruță și să le transporte la canton pentru a fixa faptul sustragerii lemnului, fapt executat de către aceștia. Capmaru Mihail mînuia căruța în care se afla și pădurarul Constantinescu Zosim, iar Capmaru Ion și Varaniță Octavian se deplasau pe jos din urma căruței. În timpul deplasării, Capmaru Mihail a cerut lui Constantinescu Zosim să-i lase căruța cu lemne, însă ultimul a refuzat, din care motiv Capmaru Mihail a inițiat o ceartă cu acesta, izbindu-l jos din căruță, timp în care s-au apropiat Capmaru Ion și Varaniță Octavian. Capmaru Mihail, în scopul sustragerii în mod deschis a lemnului, a smuls arma de model „IJ-18 E nr.35494” de la Constantinescu Zosim, cu patul căreia l-a lovit în regiunea feței, inițiind

astfel o bătaie, după care acesta a fugit, iar Capmaru Ion i-a dat indicație lui Varaniță Octavian să stea de pază lângă căruță și împreună cu Capmaru Mihail l-au urmărit pe partea vătămată și ajungîndu-l din urmă, în scopul însușirii în mod deschis a lemnului tăiat, i-au aplicat multiple lovituri pe diferite regiuni ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.32 din 19.04.2011, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul acestuia.

Ulterior, fiind chemat de Capmaru Mihail, Varaniță Octavian s-a apropiat de ei cu căruța, în care Capmaru Ion și Capmaru Mihail au pus cadavrul victimei și împreună cu lemnele sustrate s-au deplasat în direcția s.Sărata Nouă, r-nul Leova, unde Capmaru Ion și Capmaru Mihail au descărcat cadavrul în fișia forestieră din marginea iazului, apoi, deplasîndu-se în direcția cimitirului, au lăsat o parte din lemnele sustrate și arma de model „IJ-18 E nr.35494”, iar o parte din lemne le-au dus acasă la Capmaru Ion, cauzînd astfel ÎSS „Iargara” un prejudiciu material în sumă de 270 lei.

2.1. La 17 aprilie 2011, ora 22.00, Capmaru Mihail prin înțelegere prealabilă cu Capmaru Ion, fiind însoțiți de către Varaniță Octavian, avînd scopul de a sustrage lemne, s-au deplasat la cantonul nr.3 în pădurea din s.Tomai, r-nul Leova. În timpul sustragerii lemnului de specia salcâm alb, au fost surprinși de către pădurarul Constantinescu Zosim, care le-a indicat să încarce lemnele tăiate în căruță și să le transporte la canton, unde urma să fixeze faptul sustragerii lemnului, cu ce aceștia au fost de acord. Capmaru Mihail mînuia căruța în care se afla și Constantinescu Zosim, iar Capmaru Ion și Varaniță Octavian se deplasau pe jos din urma căruții.

În timpul deplasării spre canton, Capmaru Mihail a cerut părții vătămate să-i lase căruța cu lemne, însă ultimul a refuzat, din care motiv Capmaru Mihail a inițiat o ceartă cu partea vătămată, izbindu-l jos din căruță, timp în care s-au apropiat Capmaru Ion și Varaniță Octavian. Capmaru Mihail a smuls forțat arma de model „IJ-18 E nr.35494” de la Constantinescu Zosim cu care i-a aplicat o lovitură în regiunea frontală, iar cînd Constantinescu Zosim a fugit, Capmaru Ion i-a dat indicație lui Varaniță Octavian să stea de pază lângă căruță și împreună cu Capmaru Mihail au alergat după el și, ajungîndu-l din urmă, avînd scopul de a-l omorî, în

legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de serviciu și de a ascunde o altă infracțiune, i-au aplicat mai multe lovituri cu arma de model „IJ-18 E nr.35494” în regiunea capului și multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.32 din 19.04.2011, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul acestuia.

Ulterior, fiind chemat de Capmaru Mihail, Varaniță Octavian s-a apropiat de ei cu căruța, în care Capmaru Ion și Capmaru Mihail au pus cadavrul victimei și împreună cu lemnele sustrase s-au deplasat cu căruța în direcția s.Sărata Nouă, r-nul Leova, unde Capmaru Ion și Capmaru Mihail au descărcat cadavrul în fișia forestieră din marginea iazului, apoi au mers în direcția cimitirului, unde au lăsat o parte din lemnele sustrase și arma de model „IJ-18 E nr.35494”, iar o parte din lemne le-au dus acasă la Capmaru Ion.

2.2. De către organul de urmărire penală inculpatul Varaniță Octavian se învinuiește în faptul că, la 18.04.2011, după săvârșirea atacului tâlhăresc, la indicația lui Capmaru Ion a rămas să stea de pază lângă căruța, iar Capmaru Ion și Capmaru Mihail l-au urmărit pe Constantinescu Zosim și, ajungându-l din urmă, în scopul însușirii în mod deschis a lemnelor tăiate, i-au aplicat multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i leziuni corporale care, conform expertizei medico-legală nr.32 din 19.04.2011, se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul victimei. În timpul săvârșirii omorului de către frații Capmaru, Varaniță Octavian s-a aflat lângă căruța, el fiind conștient de motivul și desfășurarea conflictului între aceștia și victimă.

Ulterior, la chemarea lui Capmaru Mihail, Varaniță Octavian s-a apropiat cu căruța văzându-l pe Constantinescu Zosim, care era la pământ însîngerat și nu dădea semne de viață, la picioarele căruia se aflau Capmaru Mihail și Capmaru Ion, care au încărcat cadavrul victimei în căruța.

Apoi, conștientizând caracterul infracțiunii și însăși faptul comiterii crimei de Capmaru Ion și Capmaru Mihail, precum și de faptul decesului lui Constantinescu Zosim, fiind la mînuirea căruței, Varaniță Octavian, împreună cu frații Capmaru Ion și Capmaru Mihail s-au deplasat în direcția s.Sărata Nouă, r-nul Leova, unde frații Capmaru au descărcat cadavrul, lăsându-l în fișia forestieră din marginea iazului. Iar ulterior s-au deplasat în direcția cimitirului, unde împreună Capmaru Ion și Capmaru Mihail au descărcat lemnele sustrase și pușca de model „IJ-18E nr.35494”, fapt prin care a contribuit fără o înțelegere prealabilă la favorizarea ascunderii urmelor infracțiunii, a lemnelor sustrase, a armei și a cadavrului, după care, a ajutat infractorii să se sustragă de la răspundere penală în Federația Rusă, unde i-a asigurat cu loc de muncă.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de procurorul V.Babenco, avocatul V.Guțu în interesele succesorului părții vătămate, avocatul M.Iarovoi în numele inculpatului O.Varaniță și inculpat, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care O.Varaniță să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(3) lit.c) și art.323 alin.(1) Cod penal, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare, pe motiv că instanța de judecată la pronunțarea sentinței incorect a încetat procesul penal în privința inculpatului O.Varaniță în baza art.323 alin.(1) Cod penal fără să țină seama de informația nr.7-144/11-1186 din 26.03.2012 a Procuraturii Generale și a prevederilor art.56 alin.(2) din Convenția cu privire la asistența juridică și raportul juridic în materie civilă, familială și penală, încheiată între R.Moldova și Federația Rusă la 22.01.1993;

- avocatul V.Guțu în interesele succesorului părții vătămate, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților I.Capmaru și M.Capmaru să le fie aplicată pedeapsa definitivă sub formă de detenție pe viață, iar lui O.Varaniță - o pedeapsă maximă prevăzută de legea penală pentru săvârșirea căreia el se învinuiește și să fie admisă integral acțiunea civilă depusă de succesorul părții vătămate, cu încasarea integrală a cheltuielilor juridice suportate pentru examinarea cauzei penale, motivînd că instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpaților nu a ținut cont de circumstanțele agravante a cauzei, scopul pedepsei penale și ca consecință le-a stabilit acestora o pedeapsă prea blîndă; instanța neîntemeiat a micșorat suma cheltuielilor judiciare suportate de către succesorul părții vătămate pentru acordarea asistenței juridice și a lăsat fără examinare capătul acțiunii civile privind recuperarea prejudiciului material;

- avocatul M.Iarovoi în numele inculpatului O.Varaniță și inculpatul, casarea acesteia în partea condamnării lui în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal, rejudecarea cauzei în partea dată și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta imputată acestuia, și calificată ca atac tîlhăresc, nu a fost comisă de inculpat; prin probele administrate s-a stabilit că O.Varaniță fiind rugat de frații Capmaru, împreună cu aceștia a mers și le-a ajutat să taie copacii din pădure pentru lemne de foc, unde au și fost depistați de pădurarul Z.Constantinescu, la indicația căruia împreună cu frații Capmaru a mers la canton pentru clarificarea faptei și întocmirea procesului-verbal, exprimînd astfel acordul de a răspunde pentru cele săvîrșite. Între frații Capmaru și O.Varaniță nu a avut loc nici o discuție cum să procedeze în continuare, iar la cearta și bătaia care s-a iscat între frații Capmaru și Z.Constantinescu, O.Varaniță nu a participat și nici organul de urmărire penală nu a stabilit rolul acestuia, iar instanța de judecată recunoscîndu-l vinovat, nu a analizat prin ce se exprimă atacul tîlhăresc din partea acestuia, rolul lui în comiterea infracțiunii imputate, ce violență a aplicat dînsul față de victimă;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2012, a fost respins apelul procurorului și admise apelurile declarate de avocatul V.Guțu în interesele succesorului părții vătămate, avocatul M. Iarovoi în numele inculpatului O.Varaniță și de inculpat, casată parțial sentința în latura penală și în

latura civilă, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui O.Varaniță de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal și recunoscut vinovat de săvîrșirea contravenției prevăzute de art.122 alin.(1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu prescripția răspunderii contravenționale.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Pentru pronunțarea hotărîrii instanța de apel a conchis că, prin probele administrate în cauză s-a constatat că, în noaptea de 17 aprilie 2011 spre 18 aprilie 2011 inculpații Capmaru Ion și Capmaru Mihail, fiind însoțiți de Varaniță Octavian, în timpul comiterii acțiunilor ilicite de tăierea arborilor de specia salcîm alb din fișia forestieră „Hîrtop” din cantonul nr.3 al ocolului silvic Leova, amplasată la marginea s.Tomai, r-nul Leova, au fost surprinși de pădurarul ocolului silvic Constantinescu Zosim, la cerința căruia au încetat tăierea ilicită a arborilor, au încărcat în căruța, ce-i aparținea lui Capmaru Mihail, lemnele și motoferăstrău și împreună cu pădurarul Constantinescu Zosim s-au îndreptat spre canton pentru întocmirea actelor.

Pe drum spre canton, Capmaru Mihail s-a certat cu Constantinescu Zosim, din motiv că acesta s-a exprimat că va reține căruța cu calul, izbindu-1 pe ultimul din căruța, timp în care s-au apropiat Varaniță Octavian și Capmaru Ion, care a smuls forțat de la Constantinescu Zosim arma de model „IJ-8 E nr.35494” și i-a aplicat o lovitură în regiunea frontală, după care acesta din urmă a fugit, iar Capmaru Ion dînd indicație lui Varaniță Octavian să stea de pază lîngă căruța, împreună cu Capmaru Mihail au alergat după Constantinescu Zosim și, ajungîndu-1 din urmă, avînd scopul de a-l omorî, în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de serviciu, fiind pădurar, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune, i-au aplicat acestuia mai multe lovituri cu pușca de model „IJ-18 E nr.35494” în regiunea capului și multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.32 din 19.04.2011, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul victimei.

La chemarea lui Capmaru Mihail, Varaniță Octavian s-a apropiat de ei cu căruța în care frații Capmaru au pus cadavrul victimei. Ulterior, cu căruța la mînuirea căreia se afla Varaniță Octavian, s-au deplasat spre fișia forestieră din marginea iazului din s.Sărata Nouă, r-nul Leova, unde au lăsat cadavrul, după care au mers în regiunea cimitirului, unde au lăsat o parte din lemnele sustrase și arma de model „IJ-18 E nr.35494”.

4.2. De către organul de urmărire penală Capmaru Ion, Capmaru Mihail și Varaniță Octavian au fost învinuiți de faptul că, la 17 aprilie 2011, aproximativ ora 22.00, prin înțelegere prealabilă, avînd scopul de a sustrage lemne din pădurea ÎSS „Jargara”, s.Tomai, r-nul Leova, au tăiat ilegal 3 copaci de salcîm, dar au fost observați de pădurarul Constantinescu Zosim, la indicția căruia au încărcat lemnele tăiate în căruța pentru a le transporta la canton, unde urma să fie fixat faptul sustragerii lemnului, cu ce aceștia au fost de acord. Capmaru Mihail mînuia căruța în

care se afla și Constantinescu Zosim, iar Capmaru Ion și Varaniță Octavian se deplasau pe jos din urma căruței.

În timpul deplasării spre canton, Capmaru Mihail a cerut părții vătămate să-i lase căruța cu lemne, însă ultimul a refuzat, din care motiv acesta a inițiat o ceartă cu victima, izbindu-l jos din căruță, timp în care s-au apropiat Capmaru Ion și Varaniță Octavian. Capmaru Mihail, în scopul sustragerii în mod deschis a lemnelor, a smuls arma de model „IJ-18 E nr.35494” de la Constantinescu Zosim cu patul căreia i-a aplicat o lovitură în regiunea feței, inițiind astfel o bătaie, iar când Constantinescu Zosim a fugit, Capmaru Ion i-a dat indicație lui Varaniță Octavian să stea de pază lângă căruță și împreună cu Capmaru Mihail au alergat după el și, ajungându-l din urmă, avînd scopul însușirii în mod deschis a lemnelor tăiate, i-au aplicat acestuia multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.32 din 19.04.2011, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul acestuia.

Ulterior, fiind chemat de Capmaru Mihail, Varaniță Octavian s-a apropiat de ei cu căruța, în care Capmaru Ion și Capmaru Mihail au pus cadavrul victimei și împreună cu lemnele sustrate s-au deplasat cu căruța mînuită de Varaniță Octavian în direcția s.Sărata Nouă, r-nul Leova, unde frații Capmaru au lăsat cadavrul în fișia forestieră din marginea iazului, apoi s-au deplasat în direcția cimitirului, unde aceștia au lăsat o parte din lemnele sustrate și arma de model „IJ-18 E nr.35494”, iar o parte din lemne le-au dus acasă la Capmaru Ion, cauzînd ÎSS „Iargara” un prejudiciu material în sumă de 270 lei.

Pe acest capăt de învinuire instanța de apel a constatat că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzută de art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal, dar analizînd ansamblul de probe administrate în cauză, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, fapta inculpaților constituie o contravenție prevăzută de art.122 alin.(1) Cod contravențional - tăierea ilegală a arborilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor.

Instanța și-a motivat soluția dată indicînd că, prin probele administrate cert s-a stabilit că inculpații au avut scopul tăierii ilegale a arborilor de specia salcîm din fișia forestieră, dar au fost surprinși de către pădurar în momentul tăierii ilegale a arborilor, care la acel moment constituiau resursele naturale în starea lor firească naturală, fiind obiectul infracțiunii ecologice, prevăzută de art.231 Cod penal. Arborii n-au fost expuși în momentul său înainteam acțiunilor ilegale a inculpaților influenței procesului activității de producție (să fie tăiați, pregătiți de către gospodării sau oameni, individual, în procesul activității lor de muncă). Cum numai arborii sînt incluși în circuitul economic atunci cînd sînt supuși procesului de muncă: tăiați, depozitați sau prin alte activități de muncă, ei automat devin marfă, adică avere, și

numai în așa caz, însușirea acestui lemn printr-un atac tâlhăresc constituie infracțiunea prevăzută de art.188 Cod penal.

Astfel, instanța a menționat că potrivit probelor administrate în cauză, cert s-a stabilit că inculpații, fiind surprinși de către victimă în momentul tăierii ilegale a arborilor, imediat s-au ordonat cerințelor acestuia: au încetat tăierea ilicită a arborilor, i-au încărcat în căruță și s-au îndreptat la canton pentru fixarea faptului tăierii ilicite a acestora, iar în drum spre canton între M. Capmaru și victimă s-a iscat o ceartă. Prin urmare, nu și-a găsit confirmare învinuirea adusă inculpaților, precum că ei fiind surprinși de Z.Constantinescu la tăierea ilicită, cu scopul sustragerii lemnului l-au atacat, aplicându-i multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul acestuia.

Instanța a indicat că în urma acțiunilor inculpaților de tăierea ilicită a arborilor din fondul silvic, proprietarului i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 270 lei, ceea ce nu depășește 500 de unități convenționale, astfel că fapta acestora nu constituie o infracțiune prevăzută de art.231 lit.b) Cod penal, ci o contravenție prevăzută de art.122 alin.(1) Cod contravențional - tăierea ilegală a arborilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor, astfel, în temeiul art.332 alin.(2) Cod de procedura penală, procesul penal urmează a fi încetat, în legătură cu prescripția răspunderii contravenționale, în conformitate cu prevederile art.30 alin.(2) Cod contravențional.

Totodată, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpaților Capmaru Ion și Capmaru Mihail în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.d), i), k) Cod penal și-a găsit confirmare prin ansamblul de probe administrate în cauză.

De asemenea, instanța a apreciat ca legală concluzia primei instanțe privind încetarea procesului penal în privința lui O.Varaniță de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.323 alin.(1) Cod penal, în temeiul art.275 pct.9) Cod de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe prevăzute de lege, care condiționează excluderea sau, după caz, exclude urmărirea penală.

La acest capitol instanța, cu trimitere la art.543 alin.(1) Cod de procedură penală și art.14 alin.(3) al Convenției Europene de extrădare din 13.12.1957, a conchis că O.Varaniță nu poate fi tras la răspundere penală și condamnat pentru infracțiunea prevăzută de art.323 alin.(1) Cod penal, deoarece nu a fost extrădat pentru a fi judecat în baza acestui articol, Procuratura Generală a Federației Ruse dînd acordul pentru atragerea acestuia la răspundere penală și condamnarea doar în baza în art.145 alin.(2) lit.d), i), k) și art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal.

Reieșind din faptul că procesul penal în privința inculpatului O.Varaniță pe art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal a fost încetat, instanța de apel a conchis de a lăsa acțiunea civilă înaintată de ÎSS „Iargara” privind încasarea prejudiciului material în sumă de 270 lei fără soluționare, fapt ce nu împiedică acesteia de a o înainta în ordinea procedurii civile.

5. Împotriva hotărîrilor adoptate au declarat recursuri ordinare procurorul V.Sîrbu, avocatul V.Guțu în interesele succesorului victimei, care au solicitat:

- procurorul care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța incorect a încetat procesul penal în privința lui M.Capmaru, I.Capmaru și O.Varaniță pe art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal, neîntemeiat considerînd că în acțiunile acestora persistă elementele contravenției prevăzute de art.122 Cod contravențional, și în privința lui O.Varaniță pe art.323 Cod penal, greșit indicînd că acesta nu a fost extrădat pe articolul dat, deoarece extrădarea acestuia a fost acceptată pe art.145 alin.(2) Cod penal, iar încadrarea acțiunilor lui nu a fost agravată;

- avocatul V. Guțu în interesele succesorului părții vătămate care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pe motivul blîndeței pedepsei stabilite inculpaților și netemeinicii încetării procesului penal în privința acestora pe art.188 alin.(3) și art.323 Cod penal. Cheltuielilor de asistență juridică încasate în beneficiul succesorului părții vătămate, iar asupra pretenției de încasare a sumei de 3200 lei pentru participarea în instanța de apel nici nu s-a pronunțat.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2013 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul Valeriu Sîrbu și avocatul Valentin Guțu în interesele succesorului părții vătămate Ludmila Constantinescu, casată decizia în privința lui Varanița Octavian, în partea încetării procesului penal în baza art. 323 alin. (1) Cod penal și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte în Curtea de Apel Comrat.

6.1. Instanța de recurs și-a motivat soluția prin faptul că, decizia instanței de apel, prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpatului O.Varaniță pe învinuirea adusă în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu constituie o infracțiune, dar o contravenție prevăzută de art. 122 alin.(1) Cod contravențional, este una justă și întemeiată, deoarece, reieșind din actele cauzei, din declarațiile inculpaților M.Capmaru și I.Capmaru, cu certitudine s-a constatat că, O.Varaniță doar a ajutat frații Camparu la tăierea ilegală a arborilor, iar la acțiunile agresive ale acestora asupra cet.Z.Constantinescu, însoțite de violență periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia, cu vătămarea gravă a integrității corporale a victimei, acesta nu a luat parte, dînsul a rămas lîngă căruța și a văzut cele întîmplate doar după ce la indicația fraților Capmaru a adus căruța, în care aceștia din urmă au urcat cadavrul victimei.

Astfel, Colegiul penal a reținut că instanța de apel corect a conchis că în acțiunile lui O.Varaniță lipsește atît latura subiectivă, cît și cea obiectivă a

infracțiunii de tâlhărie, care se caracterizează prin comiterea cu intenție directă a infracțiunii.

Sub acest aspect, Colegiul penal a apreciat concluziile instanței de apel privind lipsa în acțiunile inculpatului O.Varaniță a elementelor infracțiunii de tâlhărie juste, iar privind vinovăția lui, cât și încadrarea faptei în baza art.122 alin.(1) Cod contravențional drept unele corecte și legale, ce se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate, din care motiv recursurile părții acuzării în privința acestuia, pe acest capăt de învinuire au fost declarate ca nefondate.

Totodată, Colegiul penal a constatat că, apelurile părții acuzării în privința lui O.Varaniță pe învinuirea adusă acestuia în baza art.323 alin.(1) Cod penal, incorect au fost respinse de către instanța de apel, menținând soluția primei instanțe, care a încetat procesul penal pe acest capăt de acuzare, ceea ce contravine prevederilor art. 543 alin.(1) Cod de procedură penală și art.14 alin.(3) al Convenției Europene de extrădare din 13.12.1957.

Instanța de recurs a constatat că, respingînd argumentele apelanților la acest capitol, instanța de apel nu s-a pronunțat cu claritate asupra temeiurilor invocate de partea acuzării referitor la faptul că, potrivit materialelor cauzei, Federația Rusă în conformitate cu prevederile art.2 alin.1, 14 alin.3 din Convenția Europeană de Extrădare și art.56 alin.2 din Convenția CSI cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală din 22.01.1993, a dat acordul pentru tragerea la răspundere penală a lui O.Varaniță pentru comiterea faptei de omor.

De asemenea, Colegiul a conchis că, instanța de apel motivîndu-și concluziile de încetare a procesului penal în privința lui O.Varaniță pe art.323 alin.(1) Cod penal, pe motiv că dînsul nu a fost extrădat pe acest articol, nu a ținut seama că prin ordonanța procurorului în procuratura Leova din 02.02.2012, O.Varaniță a fost pus sub învinuire pentru aceeași faptă pentru care a fost extrădat, adică situația acestuia nu s-a agravat, doar că încadrarea juridică a faptei a fost calificată în baza unei infracțiuni mai blînde - art.323 alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel respingînd apelurile părții acuzării în privința lui O.Varaniță pe acest capăt de acuzare, nu s-a expus asupra circumstanțelor sus-menționate și argumentelor acuzării că în cazul dat acordul suplimentar al F. Ruse nu era necesar fiindcă situația inculpatului nu s-a agravat, preamatur concluzionînd că dînsul nu poate fi tras la răspundere penală și condamnat pentru săvîrșirea infracțiunii imputate, care este mai blîndă decît infracțiunea în baza căruia a fost extrădat - art. 145 alin.(2) lit.d), i), k) Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 aprilie 2014, a fost admis parțial apelul procurorului, casată sentința în partea încetării procesului penal în privința inculpatului Varaniță Octavian Mihail în învinuirea lui în săvîrșirea

infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) Cod penal și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încetat procesul penal în privința inculpatului Varaniță Octavian Mihail de învinuire a lui în săvîrșirea infracțiunii prevăzute art. 323 alin. (1) Cod penal pe motiv că există o hotărîre a organului de urmărire penală de scoatere a inculpatului Varaniță Octavian Mihail de sub urmărirea penală pentru aceeași faptă.

7.1. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că urmărirea penală în baza art. 323 alin. (1) CP al RM a fost începută și inculpatul Varaniță Octavian a fost pus sub învinuire pentru infracțiunea prevăzută de art. 323 alin. (1) CP al RM cu încălcarea cerințelor art. 7 alin. (2) CP al RM, art. 22 alin. (1) CPP al RM și art. 4 § 1 al Protocolului nr. 7 la Convenția E.D.O.

Astfel, instanța de apel a reținut că:

a) Inițial, inculpatul Varaniță Octavian prin ordonanța procurorului Babenco V. din 20 aprilie 2011, a fost pus sub învinuire pentru faptul că el printr-o înțelegere prealabilă cu Capmaru I. și Capmaru M., aflîndu-se în pădurea din apropierea s. Tomai, r-nul Leova, unde tăiau ilicit copaci, cu scopul de a ascunde și a înlesni săvîrșirea altei infracțiuni, i-au aplicat pădurarului Constantinescu Z. în legătură cu îndeplinirea de către el a obligațiilor sale de serviciu mai multe lovituri cu un topor, cauzîndu-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață în urma cărora el a decedat.

Aceste acțiuni ale lui Varaniță Octavian au fost calificate juridic ca infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. d), i), k) CP al RM (vol. 2, f.d. 173).

b) Ulterior, procurorul Babenco V. prin ordonanța privind scoaterea persoanei de sub urmărirea penală din 25 octombrie 2011, a constatat că în cadrul acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că învinuitul Varaniță Octavian nu a participat la omorul lui Constantinescu Z.

Totodată, procurorul a reținut ca stabilit faptul, că Varaniță Octavian a văzut cele întîmplate și anume cum omorul a fost comis de frații Capmaru I. și Capmaru M. însă el a fost amenințat ca să nu spună adevărul și să participe la ascunderea cadavrului lui Z. Constantinescu. Fiind constrîns fizic și psihic ca să meargă împreună cu frații Capmar I. și Capmaru M. ca să ascundă adevărul.

În baza acestor constatări procurorul Babenco V. a concluzionat că Varaniță Octavian a comis aceste acțiuni ilegale ca rezultat al constrîngerii psihice și în baza art. 39 CP a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a învinuitului Varaniță Octavian din motiv că există una din circumstanțele care înlătură caracterul penal al faptei (vol. 2, f.d.275).

c) După terminarea urmăririi penale și întocmirea rechizitoriului în privința învinuiților Capmaru I. și Capmaru M. în baza art. 145 alin. (2) lit. d), i), k) CP al RM procurorul Babenco V. a trimis cauza pentru judecare în fond. În rechizitoriu procurorul a indicat că Varaniță Octavian a fost scos de sub urmărire penală și în această cauză are calitatea de martor (vol. 2, f.d. 295-302).

d) La judecarea cauzei prin încheierea din 31 ianuarie 2012 judecătoria Leova a admis demersul procurorului Babenco V., a amânat examinarea cauzei și a restituit procurorului cauza pentru efectuarea și completarea urmăririi penale. Procurorul și-a motivat demersul și prin necesitatea de a relua urmărirea penală în privința lui Varaniță Octavian, care în opinia sa a fost scos neîntemeiat de sub urmărirea penală (vol. 3, f.d. 11, 108-109).

e) În cadrul urmăririi penale suplimentare prin ordonanța din 02 februarie 2012 procurorul raionului Leova a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 25 octombrie 2011 emisă de procurorul Babenco V., ca nefondată (vol. 3, f.d. 18). Însă, ordonanța procurorului Babenco V. din 25 octombrie 2011 privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Varaniță Octavian pentru acțiunile sale de favorizare a infracțiunii de omor intenționat a lui Constantinescu Z., săvârșit de frații Capmaru I. și Capmaru M. nu a fost anulată și este în vigoare pînă în prezent.

Necătînd la acest fapt, procurorul Babenco V. prin ordonanța din 02 februarie 2012 a dispus începerea urmăririi penale în privința lui Varaniță Octavian în baza art. 323 alin. (1) CP RM pe faptul favorizării infracțiunii de omor intenționat a lui Constantinescu Z., săvârșit de frații Capmaru I. și Capmaru M.

Prin altă ordonanță din 25 martie 2012 i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 323 alin. (1) CP RM pentru favorizarea infracțiunii de omor intenționat a lui Constantinescu Z. săvârșit de frații Capmaru I. și Capmaru M., iar cauza penală cu rechizitoriu a fost prezentată judecătoriei Leova pentru judecare în fond (vol. 3, f.d. 6, 40, 48-53).

Astfel, instanța de apel a constatat, că prin ordonanța din 25 octombrie 2011 inculpatul Varaniță Octavian a fost scos de sub urmărirea penală pentru favorizarea infracțiunii de omor intenționat a lui Constantinescu Z., săvârșit de frații Capmaru I. și Capmaru M., însă procurorul Babenco V. prin ordonanța din 25 martie 2012 repetat i-a înaintat lui Varaniță Octavian învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) CP al RM pentru aceeași fapta de favorizare a infracțiunii de omor intenționat a lui Constantinescu Z., săvârșit de frații Capmaru I. și Capmaru M.

Din aceste motive, Colegiul a considerat că inculpatul Varaniță Octavian prin ordonanța din 25 martie 2012 a fost pus sub învinuire și lui i-a fost înaintată învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) CP al RM cu încălcarea dreptului lui de a nu fi supus de două ori urmăririi penale pentru una și aceeași faptă, drept garantat de art. 7 alin. (2) CP al RM, art. 22 alin. (1) CPP al RM și art. 4 § 1 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Instanța de apel de asemenea, a respins argumentul procurorului referitor la faptul că procurorul raionului Leova în ordonanța din 02 februarie 2012 a comis o eroare materială deoarece procurorul a avut intenția de a anula ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a lui Varaniță Octavian din 25 octombrie 2011, însă greșit a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 25 octombrie 2011,

argumentînd că acesta este o presupunere a procurorului și instanța de apel nu este în drept de a decide dacă în acest act procedural procurorul raionului Leova a comis o eroare materială sau nu. Or, conform art. 249 alin. (1) și (3) CPP al RM erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală care a întocmit actul. Despre corectarea eventuală, organul de urmărire penală întocmește un proces-verbal, facîndu-se mențiune și la sfîrșitul actului corectat.

Astfel, Colegiul a considerat, că unica probă care ar confirma faptul că procurorul raionului Leova a comis o eroare materială în ordonanța din 02 februarie 2012 poate fi doar procesul-verbal de corectare a erorii materiale din această ordonanță întocmit de procurorul care a adoptat-o, însă în materialele cauzei un astfel de proces-verbal de corectare a cărorva erori materiale în materialele cauzei lipsește. N-a prezentat un astfel de proces verbal instanței de apel nici procurorul Andronic N..

8. Împotriva deciziei menționate, a declarat recurs ordinar avocatul Valentin Guțu în numele succesului părții vătămate Ludmila Constantinescu, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul a indicat, că concluzia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat, precum că procurorul r- nului Leova nu a anulat ordonanța de scoatere a lui Varaniță Octavian de sub urmărirea penală este una greșită, deoarece la materialele cauzei penale nominalizate există doar o singură ordonanță din 02.02.2012 emisă de procurorul raionului Leova și în partea descriptivă a ordonanței se face trimitere la ordonanța procurorului Babenco din 25.10.2011 de scoatere a lui Varaniță Octavian de sub urmărire penală și doar în dispozitivul ordonanței este indicat că se anulează ordonanța procurorului Babenco de neîncepere a urmăririi penale.

Consideră, că în cazul dat, pur și simplu a fost comisă o greșeală tehnică și reieșind din conținutul părții descriptive a acestei ordonanțe urmează de înțeles că prin ordonanța procurorului raionului Leova din 02.02.2012 a fost anulată anume ordonanța procurorului în procuratura raionului Leova, Babenco de scoatere a lui Varaniță Octavian de sub urmai penale.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Instanța de recurs lecturînd textul recursului remarcă că autorul acestuia nu a invocat care anume eroare prevăzută la pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, a fost comisă de către instanțele de apel.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, or, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă, ce rezultă în deplină măsură de prevederile art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură - *sentință de încetare a procesului penal se adoptă în cazul cînd se constată că există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală sau de clasare a procesului penal.*

Astfel, instanța de apel corect și argumentat s-a expus și a respins argumentul apelantului care este invocat și în recurs, precum că în ordonanța din 02.02.2012 de către procurorul raionului Leova, Babenco V. a fost comisă o greșeală tehnică, deoarece reieșind din conținutul părții descriptive a acestei ordonanțe urmează de înțeles că prin ordonanța procurorului raionului Leova din 02.02.2012 a fost anulată anume ordonanța procurorului în procuratura raionului Leova, BabencoV., din 25.10.2014, de scoatere a lui Varaniță Octavian de sub urmărire penală.

Colegiul reține că instanța de apel, just a menționat că această opinie a procurorului este o presupunere și instanța de apel nu este în drept să decidă dacă în ordonanța din 02.02.2012 s-a comis o eroare materială, făcînd trimitere la art. art. 249 alin. (1) și (3) CPP - *erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însușii organul de urmărire penală care a întocmit actul. Despre corectarea eventuală, organul de urmărire penală întocmește un proces-verbal, facîndu-se mențiune și la sfîrșitul actului corectat, iar un astfel de proces – verbal de corectare a erorii materiale în ordonanța din 02.02.2012, la materialele cauzei lipsește și nici procurorul în cadrul instanței de apel nu l-a prezentat.*

Procurorul nu a contestat cu recurs ordinar această Decizie, prin urmare a acceptat concluziile instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond, deoarece corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurenți și anume art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu

persistă în cauză, iar hotărîrea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Valentin Guțu în numele succesorului părții vătămate, Constantinescu Zosim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui Varaniță Octavian, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 15 octombrie 2014.

Președinte:

Liliana Catan

Judecători:

Ion Guzun

Nadejda Toma